

GUSTÁV MURÍN

MAFIÁNI

SÝKOROVCI - SÝKORKY

1

MARENČIN PT

Mafiáni I.

SÝKOROVCI – SÝKORKY

Gustáv Murín
Mafiáni I.

SÝKOROVCI – SÝKORKY

MARENČIN PT

© Gustáv Murín, 2016
© Marenčin PT, spol. s r. o., Bratislava, 2016
Jelenia 6, 811 05 Bratislava
marencin@marencin.sk www.marencin.sk
Cover © Igor Vadovič, 2016
Cover photo © Natália Vadovičová, 2016
Layout © Marta Blehová, 2016
Jazyková úprava Viera Korbeľová
586. publikácia, 1. vydanie

ISBN 978-80-8114-824-8 (brož.)
ISBN 978-80-8114-824-8 (ePub)
ISBN 978-80-8114-824-8 (PDF)

Práca kriminalistov je beh na dlhé trate. Občas na nich narazia na nečakané svedectvo priamo od aktérov mafiánskych zločinov z 90. rokov. To prebúdza prokuratúru k tomu, aby otvorila zdanlivo neriešiteľné kauzy a dáva súdom šancu, aby za konkrétnymi krvavými príbehmi slovenského podsvetia urobili konečnú bodku. Vďaka tomu všetkému dnes už môžeme celkom verne opísať, ako médiá informovali o takýchto zločinoch, ich objasňovaní a následných rozsudkoch. Sága najdlhšie pôsobiaceho a najnebezpečnejšieho mafiánskeho klanu „sýkoriek“ sa tak dá vďaka odkazom na uvedené zverejnené informácie opísať tak, aby si mohol čitateľ urobiť sám predstavu, čo všetko sme tu kvôli mafiánskym praktikám pretrpeli. Do mozaiky mafiánskych príbehov tohto gangu, čo prežil násilnú smrť svojho zakladateľa Miroslava Sýkora, tak zapadli aj posledné kamienky historickej mozaiky a vďaka tomu môžeme ich príbeh dorozprávať a pridať aj tie časti, ktoré sa tu objavujú po prvý raz.

BRATISLAVA v rukách mafie

Nekontrolované dramatické spoločenské zmeny dávajú v ľudskej spoločnosti na okamih šancu agresívnym typom bez zábran, morálnych škrupúl a predstavivosti, ktorá by im našepkala, že nikdy nikomu stromy do neba nenarástli.

Pri každej novej príležitosti to skúsia znovu.

Dramatické oslabenie základných funkcií štátu po Nežnej revolúcii 1989 dalo aj vďaka absurdným gestám „neholucionárov“ (povesťná Havlova amnestia a vyjednávania so vzbúrenými väzňami) šancu práve týmto lovcom okamžitého „šťastia“. Tie šance sa len zvýšili po tom, čo už opäť (po koľký raz) „revolúcia zhltna svoje deti“ a k moci sa na dlhé roky dostala rovnaká sorta tentoraz politických gangstrov. Tiež nemali škrupule a zábrany, veľmi si teda jedni s druhými porozumeli.

Tak ako sa slovenskí komunisti učili od ruských, tak sa aj slovenskí mafiáni učili od tých z Ruska. Podľa ich vzoru sa delili na „ekonómov“ a „bojovníkov“. Tí prví začínali pred pádom komunistického režimu ako veksláci, tí druhí zväčša ako vyhadzovači. Tých prvých definoval vtedajší prezident PZ Jaroslav Spišiak: „Ekonómovia sú ako sliepky, ktoré znášajú zlaté vajcia. Starajú sa o ne, chránia ich, ale nedovolia, aby zarábali len pre seba alebo pre iných, a už vôbec nie, aby sa dostali do legálnych spoločenských kruhov a zabudli na tých, ktorých svaly im umožnili realizovať obchody bez morálky, zákonov a reálneho odporu pri dojednávaní zmluvných podmienok.“ Tí druhí sa definujú sami okázalou brutalitou.

Peter Sýkora bol prvý, kto ovládol mafínsku scénu na Slovensku a zákonite na to doplatil. Ale jeho mafiánske syroty pod názvom „sýkorky“ parazitovali na Slovensku a jej občanoch až do nedávnych dní. Tu je ich príbeh prerozprávany tak, ako ho prezentovali dobové médiá.

PRVÝ SLOVENSKÝ BOSS VŠETKÝCH BOSSOV

Miroslav Sýkora (1964 – 1997)

Príbeh jedného z najnebezpečnejších zločineckých gangov na Slovensku trval takmer štvrtstoročie.

Miroslav Sýkora, ako jeden z mála zakladateľov slovenskej mafie po roku 1989, bol čiastočne vysokoškolsky vzdelaný (teda nedoštudovaný) a nepatril medzi klasických svalovcov. Podľa pamätníkov bol pokojnej povahy a v spoločnosti na seba neupozorňoval. Pôvodne vzorný študent gymnázia na Makarenkovej ulici v Bratislave mal namierené do diplomacie po vzore otca. Prešiel prípravkou v Banskej Bystrici a bol prijatý na vtedy elitnú diplomatickú školu MGIMO v Moskve. Tú absolvovala väčšina slovenských diplomatov, ktorí aj dnes zaujímajú významné posty, ako napríklad minister zahraničných vecí Miroslav Lajčák, ale aj prominenti Penty, Haščák a Dospiva.

O to prekvapujúcejšie je, že namiesto štúdia sa Sýkora dal na primitívne kšefty. So spolužiakom Šaňom Belovičom sa priživovali na dodávkach úzkoprofilových potravín do Československého domu, teda zariadenia Ministerstva zahraničných vecí, kde bolo dostať pre Rusov nedostupné potraviny a pijatiku. Tam sa zrejme začali aj ich prvé kontakty s ruskou mafiou. Dohady, že sa nechal zlanáriť KGB sú málo pravdepodobné, lebo to by jeho štúdium dopadlo inak. Skončilo sa totiž neslávne. Po vyhadzove zo školy sa vrátili do Bratislavy. Tam už mali s Belovičom jasno, čím sa chcú živiť. Tak vytvorili hlavné jadro nového organizovaného zločinu v Bratislave v zostave: Belovič, Sýkora, Takáč. Pôvodne sa rozhodli zaobísť bez účasti Rusov, ale Sýkora napriek tomu preferoval spoluprácu s nimi. Belovič bol proti a vyčítal Sýkorovi, že aktívne vyhľadáva takéto kontakty. Tento spor vyriešila nečakaná smrť Beloviča, ktorého údajne zastihol infarkt za volantom jeho luxusného auta. Táto smrť je nejasná. Isté však je, že po náhlej smrti Beloviča sa skupina rozdelila na tzv. sýkorky a takáčovcov.

„Pre výbornú znalosť ruského jazyka Sýkora uprednostňoval koordináciu so slovensko-rusko-ukrajinskými gangmi, ktoré v polovici 90. rokov minulého storočia prenikli na Slovensko,“ povedal pre *Cas.sk*

bezpečnostný analytik. „Odhadujem, že riadil približne 20 ľudí, z ktorých niektorí mali svojich pomocníkov. Členovia skupiny sa navzájom nepoznali...“

Sýkora navonok pokračoval ako študent novinárstva. Štúdium žurnalistiky ho však veľmi nebavilo a po treťom ročníku z vysokej školy dobrovoľne odišiel. Spolužiaci si ho pamätajú ako usmievavého muža, ktorý ich ochraňoval v každej situácii: „Keď sme ho stretávali v Danube na káve, nikomu ešte nenapadlo, že je mafián,“ povedala jeho spolužiačka denníku *SME*. „Vtedy to medzi študentmi pochádzajúcimi z bratislavských rodín vyzeralo tak, že všetci mali peniaze – nikomu teda nenapadlo, že Miro ich má o čosi viac.“

Sýkora patrila odjakživa medzi takzvanú bratislavskú zlatú mládež. „Nechodil ani na študentské brigády. Hovorieval, že nebude šaškovať pri manuálnej robote.“ Namiesto toho vraj robil vyhadzovača v bare Satelit v Lamači. Vtedy to bolo veľmi výhodné miesto, lebo barov bolo málo. Ak sa tam chcel niekto večer zabaviť a bolo už plno, musel „podať rukavicu“. Tak sa nazýval úplatok za vstup. Bolo to päťsto korún ako päť prstov.

Manželka Eva, s ktorou mal dve deti, na Sýkoru nespomína práve v dobrom. Vraj sa o nich veľmi nestaral. Spolužiačka: „Zato sa

staral o akéhosi chalana z ulice. Zobral si ho pod ochrannú ruku – platil jemu aj jeho mame účty, kupoval mu oblečenie, dával peniaze. Nešlo o nejakého intelektuála, bol mu však nadovšetko oddaný. Bol taký Mi-rov prívesok.“

Iná, neoverená, správa hovorí, že v byte na Drobného ulici mal takéhoto chalana ako pomocníka do domácnosti. V byte boli až pričasto Ukrajinci, a tak sa jeho prvá manželka aj s chlapcami odsťahovala radšej do Brna.

Sýkora mal ako nadpriemerne inteligentný vodca v podsvetí prirodzenú autoritu. Spočiatku sa venoval menšej trestnej činnosti, ako napríklad obchodu s kaviárom, hazardným hram, falšovaniu dokumentov, kupliarstvu, ale aj legalizácii kradnutých áut. Jeho veľká kariéra sa začala po násilnej smrti Danišovcov. Spolu s Petrom Steinhübelom patrili medzi tzv. ekonómov organizovaného zločinu v porevolučnom Československu. Zakrátko vlastnil niekoľko reštauračných a zábavných podnikov. Hoci Sýkora pôsobil navonok skôr sympaticky, bol jedným z najnekompromisnejších bossov podsvetia. Agenda jeho gangu tak zahŕňala aj výpalníctvo, veľké krádeže a niekoľkonásobné vraždy. Boli najobávanejšími členmi podsvetia (*Cas.sk*): „...Sýkora používal sofistikované metódy. Vyššie postavení

členovia jeho skupiny pri získavaní finančných prostriedkov neuplatňovali hrubú silu, ale zastrašovanie prostredníctvom najatých, v posilňovniach vytrénovaných silákov, ktorí dostali prezývku „hrubokrkí“. Získané peniaze Sýkora nemíňal, ale po „prepraní“ prostredníctvom komplicov ich investoval do svojich firiem...“

Po získaní prvotného kapitálu ako prví oficiálne priznali svoje firmy. Dnes sú predstavitelia podsvetia už opatrnejší – prepisujú ich na iné osoby, ktoré nesmú byť na prvý ani na druhý pohľad spájané s týmto prostredím. Ide o ľudí, u ktorých nemožno vysledovať finančné toky peňazí obidvoma smermi bez podrobného skúmania. Sýkora si však vtedy z takýchto záležitostí ťažkú hlavu nerobil. O privatizáciu veľkých firiem začal mať záujem až v roku 1996. Zato šiel hneď po tých najjagavejších zlatých vajciach a patrila k horúcim kandidátom na kúpu jednej zo štvorice vtedajších bankových inštitúcií na Slovensku.

Pri podozrivých kšeftoch sa spájal s kadekým. Pri dovoze automobilov z Rakúska mu mal údajne pomáhať napríklad istý Viliam Mišenka z Topolčian, ktorý sa o štrnásť rokov neskôr zviditeľnil ako hlavný podozrivý z krvavého bombového útoku na firmu jeho synovca Euromont TO. Výbuch ťažko zranil matku a družku Jozefa

Mišenku, kontroverzného topolčianskeho podnikateľa, ktorý skončil 20. júla 2010 nad ránom rozstrieľaný tridsiatimi guľkami zo samopalu vo vlastnom aute – v deň, keď mal ísť ako obvinený z vydierania iných na pojednávanie na súd v Trenčíne. Podľa najnovších správ to obvinenie mohlo byť falošné (*Plus 1 deň*): „Minulý týždeň prenikli na verejnosť nahrávky z rokov 2008 – 2009, kde má figurovať bývalý šéf nitrianskej prokuratúry Jozef Mamrák. Nahrávky pravdepodobne zhotovil Ján K., údajný sprostredkovateľ medzi Mamrákom a Viliamom Mišenkom. Cez neho si mali posilať odkazy a dohadovať sa na vykonštruovanom obvinení Mišenkovho synovca.“ Tie nahrávky sa však ukázali ako podvrh. Táto podarená rodinka poslúžila v začiatkoch Sýkorovmu podnikaniu.

Impérium bez hraníc?

Píše sa rok 1994. Na politickej scéne sa dostáva na vrchol moci Vladimír Mečiar a v bratislavskom podsvetí Miroslav Sýkora. To dvojvládie im k vzájomnému prospechu vydrží až do Sýkorovej smrti.

Sýkora dostáva pozoruhodné návrhy, ale nie každý splní. Napríklad mal podľa Petra Tótha dostať zákazku od SIS (tlmočenú zrejme Svěchotom) zabiť známeho podnikateľa a jedného z prvých miliardárov

Jozefa Majského. Ten sa to vraj dozvedel a pozval Sýkoru na debatu: „Ty máš 150 vojakov, ja mám 400. Ak sa začneme strieľať, kto nakoniec vyhrá?“ Sýkora potom objednávkou vraždy zrušil. Ako si ešte povieme, Majský mal blízko k najsilnejšiemu ukrajinskému gangu u nás vedenému Ivanom I. Miškom...

Povešť všemocného mafiánskeho bossa mu prihraje ešte nezvyčajnejšiu ponuku, ktorú dostáva vo svojom sídle v Senci. Miestni podnikatelia, znepokojení už len správami o vyčíňaní pápayovcov v Dunajskej Strede, údajne prehovorili seneckého starostu a spolu si pozvali na poradu Sýkoru. Vraj budú oni aj obec radšej platiť jemu, než tým primitívom. Vyzvali ho teda, aby urobil poriadok. Pápayovi totiž chýbal v bande mafiánsky „ekonóm“, a tak existenciu bandy založil na primitívnom výpalníctve, kde vyberali svoju „daň“ prakticky zo všetkého. Boli horší ako štát, ktorý o mnohých príjmoch (napríklad z ilegálneho hazardu či kariet) nevedel. A samozrejme, Dunajská Streda im bola čoskoro malá, a tak rozširovali svoje územie, až kým nenarazili. Tak prišli do Senca, lukratívnej lokality, obľúbeného zázemia boháčov z Bratislavy. Ich emisárom sa tu stal Cigán prezývaný Bengoro. Predstaviteľ primitívnej, brutálnej sily, ako boli oni sami. Ibaže

Senec bol zázemím už vtedy super-bossa Sýkoru, a ten tu potreboval pokoj. Mal tu spoločníka Stana M. a spoločnú firmu, ktorá sa volala v kombinácii ich mien. Ako to už býva, časom prišli nezhody a ten spoločník neskôr ušiel pred Sýkorom do USA. Pápayovcov nemohol Sýkora prehliadnuť, pretože podľa ich zvyku sa prišli rozdrapovať aj do jeho obľúbenej reštaurácie Gardenia. To bola jeho pracovňa. Správal sa tu slušne, skôr nenápadne, a vždy zaplatil. Sýkora v Senci rozhodne nepotreboval „bordelárov“, ako boli pápayovci, ktorých drastické metódy nátlaku boli neprehliadnuteľné. K protiakcii ho navyše povzbudila v dejinách slovenskej novodobej mafie, ako už vieme, celkom kuriózna okolnosť. Aj keď ho tá ponuka asi najskôr pobavila, zobral ju vážne, z čoho získal dvojité osah – dobrovoľné výpalné a skvelý kontakt na juh Slovenska. V jednaní s inak naozaj primitívnym bossom Pápayom mal v rukáve tri tromfy:

Kontakt na Rusov a Ukrajincov, ktorých rešpektovali aj v Dunajskej Strede. Veď šéf ukrajinskej mafie vyhlásil Sýkoru za svojho syna. Keď už sme si zvykli na inštruktáže z východu, ako sa buduje komunizmus, tak na nás dobrodinci z východu nezabudli ani pri budovaní raného kapitalizmu. Odtiaľ prichádzajú poučenia, ako sa dá v pore-

volučnom chaose rýchlo a relatívne ľahko zbohatnúť. Privatizácia, biele kone, tunelovanie bánk. Toto bolo Sýkorovo mafiánske „know-how“. Na Pápaya iste zapôsobilo to, že Sýkora mu mohol ponúknuť podiel na zisku z ekonomickej mafiánskej činnosti, ktorej Pápay vôbec nerozumel. Dostali napríklad svoj diel z veľkokrádeže v nitrianskej pobočke VÚB. To bol vítaný bonus za to, že preberali bez diskusie Sýkorove príkazy a pokyny.

Navyše má Sýkora podľa všetkých zverejnených indícií blízky kontakt na Lexovu SIS a vybavuje pre ňu krvavé politické zákazky. Má teda čo ponúknuť. Len vďaka nemu sa neskôr mohol Pápay chváliť, že ho chráni SIS, či už to bola pravda, alebo nie. Faktom je, že bol na výzvu Sýkoru prítomný pri vražde Remiáša. A tá sa SIS i Mečiarovej vláde veľmi hodila.

A do tretice, Sýkora má chuť expandovať, ako aj odvahu a aroganciu vládnuť. Toto dunajskostredským chýba. Majú nečakané problémy na vlastnom území, dochádza k prerozdeľovaniu moci. Preto sa pomoc z Bratislavy hodí jedným aj druhým.

Možno za tým bolo ešte čosi viac, ale Dunajská Streda od tej chvíle bez odporu akceptovala Sýkoru ako bossa všetkých bossov. A nebola na to treba ani obvyklá mafiánska manifestácia sily. Pravda, Ben-

goro, ktorý to asi nechcel pochopiť, skončil podozrivou autohaváriou pri Zlatých pieskoch. Isté je, že sa pápayovci podriadili, respektíve Pápay sa stal Sýkorovým emisárom pre celý juh Slovenska.

Cez Sýkoru sa tu pápayovci zrejme stretli aj s Černákom. Ten do Senca za Sýkorom párkrát prišiel, a vtedy sa ešte tváril primerane úctivo. Od pápayovcov prešiel k Černákovi neskôr Mišo Maďar Csémi, ktorého ukrýval po vypuknutí vojny medzi pôvodným zápasníckym gangom a pápayovcami v Dunajskej Strede. Csémi vraždil na strane pápayovcov a neskôr významne napomohol k likvidácii pápayovskej konkurencie práve cez Černákové vražedné komando, keď pôvodného bossa zápasníkov Šipoša aj s ochrankárom Potáčom vylákal do Banskej Bystrice.

Pápayovci chodili za Sýkorom do Senca, do jeho obľúbenej reštaurácie Gardenia. Spolupráca Sýkoru a Papa Joa je názorným príkladom, ako mafia zľahka rieši aj vlečúce sa národnostné otázky. Desiatky politikov maďarského pôvodu z južného Slovenska žili z tvrdenia, že slovenský jazyk im nie je nanič a vystačia si s maďarčinou. Na podobný postoj doplatili ostatní z bandy, lebo Papa Joe jediný z nich vedel po slovensky, hoci dosť biedne. Černák spomínal, že sa na jeho slovných skomoleninách bavili celé